



REGERINGEN

Regeringsbeslut

I:5

2008-07-03

U2008/4718/S

Utbildningsdepartementet

Myndigheten för
skolutveckling

113 35 STOCKHOLM

Uppdrag till Myndigheten för skolutveckling att genomföra insatser mot grövre våldsbrott i skolan

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att, bl.a. utifrån Brottsförebyggande rådets uppdrag att kartlägga det grövre våldet i skolan, ta fram stödmaterial till skolorna om hur man kan arbeta brottsförebyggande med fokus på det grövre våldet. Stödmaterialiet ska också innehålla en redovisning av den lagstiftning som gäller inom området samt skolans ansvar och befogenheter. Inför framtagandet av stödmaterialiet ska elevers synpunkter inhämtas och tas tillvara exempelvis genom en referensgrupp. Myndigheten ska sedan på olika sätt sprida stödmaterialiet till skolhuvudmännen, t.ex. genom nationella konferenser.

Uppdraget bör genomföras i nära samarbete med Statens skolverk och Brottsförebyggande rådet. Uppdraget bör också ske i samråd med Socialstyrelsen, Statens folkhälsoinstitut, Barn- och elevombudsmannen, elevorganisationerna samt andra berörda myndigheter och organisationer.

Myndigheten för skolutveckling får för ändamålet disponera högst 6 000 000 kr under perioden 2008-2009. Under 2008 får myndigheten använda högst 1 000 000 kronor av det på statsbudgeten under utgiftsområde 16 för 2008 uppförda anslaget 25:3 Utveckling av skolväsende, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, anslagspost 8.

Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 1 juni 2009.

Skälen för regeringens beslut

Det har under senare år förekommit flera grova våldsbrott i skolor, både i Sverige och internationellt. Våldet har riktat sig antingen mot elever eller personal på skolorna, eller mot skolan mer generellt. Exempelvis har det i flera länder förekommit att elever eller f.d. elever har tagit med sig knivar eller skjutvapen in på skolan och använt dem i syfte att skada eller döda elever eller personal. I vissa fall har dåden begåtts som ett led i ett planerat självmord.

Det finns i dag lagstiftning som förbjuder personer att inom skolans område inneha vapen och andra föremål som kan utgöra fara för säkerheten i skolan, 1 § lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, 5 kap. 6 § vapenlagen (1996:67). Sedan den 1 augusti 2007 har skolans rättigheter stärkts när det gäller omhändertagande av föremål som kan utgöra en fara för säkerheten i skolan, 1 kap. 19–22 §§ skollagen (1985:1100). Om det omhändertagna föremålet kan antas bli förverkat, ska omhändertagandet skyndsamt anmälas till polismyndigheten. Omhändertagandet får bestå till dess frågan om föremålet ska tas i beslag har prövats.

Skolan är en viktig brottsförebyggande aktör. För att förhindra att våldshandlingar inträffar och att individer på andra sätt kränks i skolan är det viktigt att skolan aktivt arbetar med att skapa en trygg skolmiljö. Detta innebär t.ex. att skolan arbetar förebyggande med att stärka en värdegrund i skolan som bl.a. bygger på respekt för de mänskliga rättigheterna och demokratiska värderingar.

Regeringen har redan vidtagit flera åtgärder för att utveckla det förebyggande arbetet i syfte att skapa en trygg skolmiljö. Regeringen har exempelvis avsatt 40 miljoner kronor för att sprida kunskap till skolor om forskningsbaserade åtgärdsprogram mot mobbning (U2007/1205/S). Myndigheten för skolutveckling har fått i uppdrag att sammanställa och kartlägga forskningsbaserade och förebyggande metoder mot mobbning. Uppdraget ska redovisas den 10 november 2010. Skolverket har också ett regeringsuppdrag att följa upp hur lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever tillämpas i förskolan, grundskolan och gymnasieskolan samt i den kommunala vuxenutbildningen (U/2006/5849/S). Uppdraget ska redovisas 1 mars 2009.

Riksdagen och regeringen har också i andra sammanhang uppmärksammat frågor av relevans för att motverka grövre våld i skolorna. En överenskommelse mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, (S2007/5696/HS) har lett till att SKL har lämnat en rapport med förslag om att öka tillgängligheten till insatser för att möta psykisk ohälsa hos barn och ungdomar. Myndigheten för skolutveckling har ett regeringsuppdrag att fördela medel till pilotprojekt och stödja lokala utvecklingsarbeten inom grundskolan och gymnasieskolan i syfte att få till stånd en utökad samverkan mellan skola, socialtjänst, polis samt barn- och ungdomspsykiatri (U2006/5879/S). Uppdraget ska slutredovisas den 1 december 2009.

Som redovisats ovan har regeringen vidtagit ett antal åtgärder för att stärka arbetet med värdegrunden i skolan. Detta kommer även framöver att vara en central del i regeringens skolpolitik och är avgörande för en trygg skola. För att stärka det brottsförebyggande arbetet avseende grövre våldsbrott i skolan anser regeringen att kunskapsområdet behöver belysas ytterligare. Regeringen kommer därför att ge Brottsförebyggande rådet i uppdrag att kartlägga det grövre våldet i skolan. Det uppdrag som Myndigheten för skolutveckling nu får är ytterligare ett led i att utveckla det förebyggande arbetet i skolan.

På regeringens vägnar

Jan Björklund

Kent Eriksson

Kopia till

Skolverket
Brottsförebyggande rådet
Socialstyrelsen
Statens folkhälsoinstitut
Barn- och elevombudsmannen